

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Energi- og miljøkomiteen
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref
TIV/imv

Vår ref
08/00225-143

Dato
5.9.08

Vedrørende Ot prp. nr. 61 (2007-2008) Hjemfall

Det vises til Energi- og miljøkomiteens brev av 04.09.2008 vedrørende ovennevnte.

Spørsmål 1

Kan statsråden kommentere hvordan man mener ILO-konvensjon nr. 169, FN-konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) eller Grunnloven § 110 a ikke krenkes, og hvordan skal myndighetene oppfylle sine forpliktelser etter konvensjonens og lovens bestemmelser, ved foreliggende lovforslag – "offentlig eierskap" - når bestemmelsene i lovforslaget fratar samene muligheten til å utnytte vannkraft som bærebjelke for deres egne tiltak for å styrke sitt eget materielle kulturgrunnlag, livsgrunnlaget, sikre og påvirke deres kultur og samfunnsliv og det samiske samfunnets utvikling, som er en lovfestet rett for samene?

Svar:

Jeg vil vise til tidligere svar på spørsmål fra komiteen vedrørende disse spørsmål, senest ved mitt svarbrev av 22.08.2008, jf. svaret på spørsmål 4.

Departementets lovforslag bygger som det fremgår av svaret på en uttalelse fra Justisdepartementets lovavdeling av de spørsmål MuskenSenter har tatt opp. Uttalelsen fra Justisdepartementet var vedlagt svaret. Jeg vil sitere følgende fra brevet av 22.08.2008:

"...Som det fremgår av uttalelsen vil ikke ILO-konvensjon nr. 169, FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (SP) eller Grunnloven § 110 a krenkes så lenge forslaget til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven ikke gjør inngrep i eksisterende rettigheter til å utnytte vannkraft.

At det innen et konsesjonssystem foreligger en mulighet for å få konsesjon til kraftutbygging, utgjør ingen rett til å utnytte vannkraft på denne måten. En endring i konsesjonssystemet som begrenser kretsen av hvem som kan få konsesjon, er derfor ikke

et inngrep i en eksisterende rett. Verken fra ILO-konvensjon nr. 169, FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (SP) eller Grunnloven § 110 a kan man utlede at private, samiske interesser skal ha rett til å etablere vannkraftverk. Den plikten staten har etter disse konvensjonene og Grunnloven § 110 a til å legge forholdene til rette for samisk utvikling, kan, som Lovavdelingen påpeker, like godt varetas gjennom offentlig eierskap.”

Spørsmål 2

Kan statsråden kommentere hvorfor det ikke tas hensyn til særlige samiske forhold, særlige rettigheter for samene og samiske interesser i lovforslaget?

Svar:

Det vises til svar på spørsmål 1. Det foreligger etter mitt syn ingen særlige grunner som tilsier at det bør gjøres noe unntak fra konsolideringsmodellen spesielt for samiske interesser av privat karakter.

Spørsmål 3

Kan statsråden kommentere om man ønsker at slike naturressurser – vannkraft – skal ligge uutnyttet i de aktuelle områdene?

Svar:

Industrikonsesjonsloven er en ervervslov. Forslaget i proposisjonen innebærer at bare offentlige aktører kan erverve eiendomsrett til vannfall innenfor norsk jurisdiksjon. Et offentlig selskap kan ha inntil 1/3 privat eierskap som også kan omfatte private samiske interesser. Hvorvidt offentlige myndigheter ønsker å gi konsesjon til en vannkraftutbygging avgjøres etter en ordinær konsesjonsbehandling med en helhetsvurdering av de fordeler og ulemper prosjektet innebærer, jf. bestemmelsene i vannressursloven og vassdragsreguleringsloven. En utbygging av grensevassdrag med Sverige vil videre kreve behandling etter loven av 1931.

Spørsmål 4

Ser statsråden for seg noen økonomisk kompensasjonsordning til det aktuelle samfunn og prosjekthaver som mister den aktuelle muligheten?

Svar:

Det vises til svaret på spørsmål 1. Som det der fremgår kan det verken fra ILO-konvensjon nr. 169, FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (SP) eller Grunnloven § 110 a utledes at private, samiske interesser skal ha rett til å etablere vannkraftverk. Når ingen fratas noen rett, kan det heller ikke være snakk om noen særskilt kompensasjon av den grunn.

Med hilsen

Terje Riis-Johansen